

Хроника

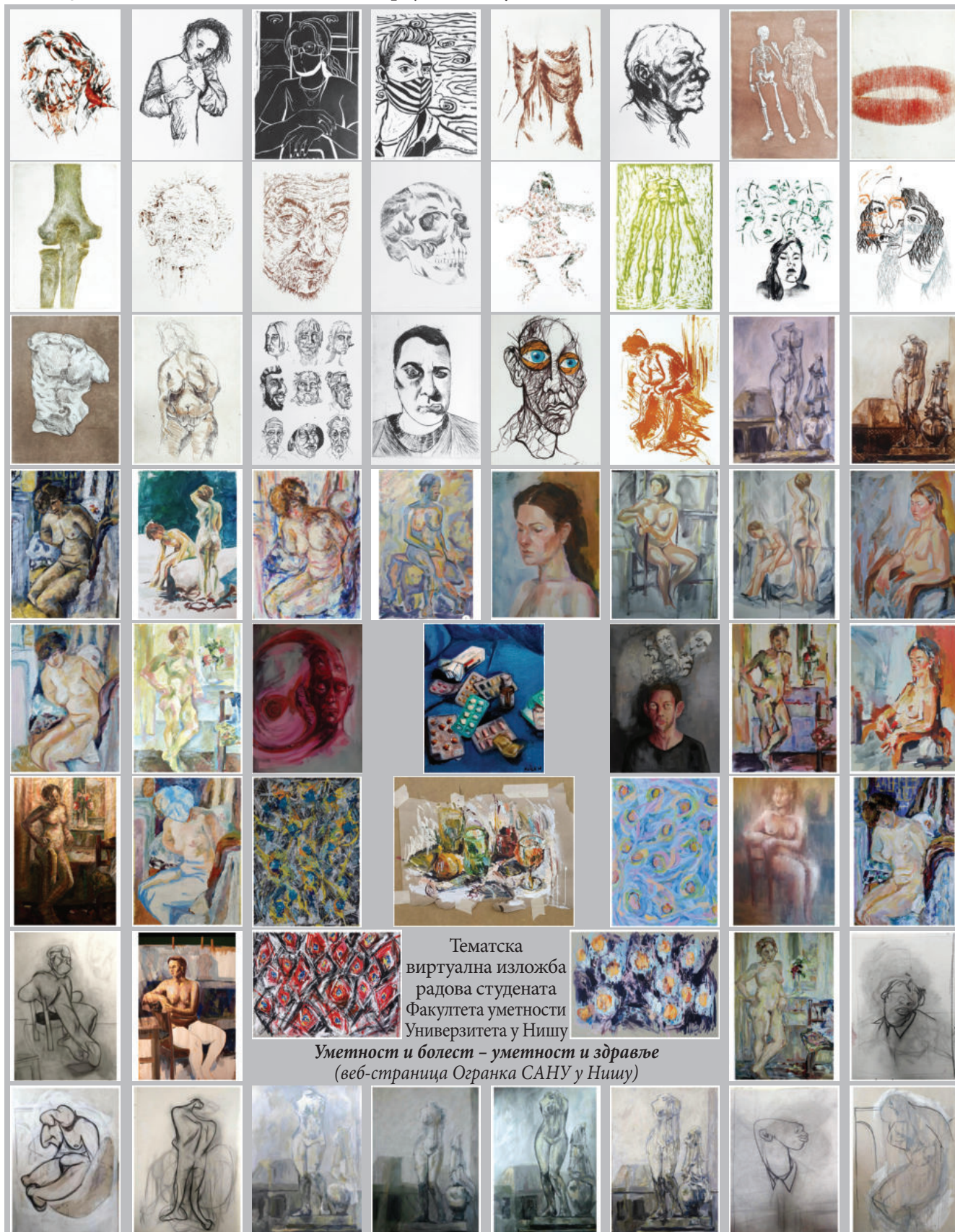
Огранка САНУ у Нишу

www.ogranaknis.sanu.ac.rs

Број 5 • Август 2022.

ISSN 2620-0198

Огранак САНУ у Нишу основан је 16. септембра, а конституисан 4. новембра 2016. године. Све време током пет година постојања и рада, својим програмским активностима и јавним деловањем у југоисточној Србији, Огранак снажно шири дух и мисију САНУ у областима научног рада и уметничког стваралаштва, кроз форме научних пројеката и скупова, округлих столова и јавних предавања, концерата, изложби, радионица, издаваштва итд. Ове активности и деловање понекад су реализовани у самосталној организацији, а чешће у сарадњи са одговарајућим научним, уметничким, образовним и културним институцијама из земље и иностранства.

Од свог оснивања, Огранак ради у просторијама Универзитета у Нишу, које је од 1990. године користио некадашњи Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу. Коришћење ових просторија регулисано је 2018. године, закључивањем одговарајућих уговора са Универзитетом у Нишу.

Рад Огранка у 2021. години умногоме је одређен смрћу председника, академика Нинослава Стојадиновића крајем 2020. године и потпредседника и кандидата за председника, академика Милорада Митковића марта 2021. године. У првом кварталу 2021. године одржана су три састанка Извршног одбора Огранка (у електронској форми), а успешно су организоване и три седнице Скупа свих чланова Огранка САНУ у Нишу (Кандидациони, Посебан скуп редовних чланова и Предкандидациони скуп). Крајем прве половине 2021. године, одлуком Извршног одбора САНУ, формирана је шесточлана Комисија која је руководила радом Огранка до краја 2021. године, на челу са председником САНУ, академиком Владимиром С. Костићем и под оперативним руководством дописног члана, односно академика Владимира Ракочевића. Својом неисцрпном енергијом, посвећеношћу, преданим радом и високо оцењеним резултатима, академик Стојадиновић уградио се у темеље Огранка и, тиме, у веома запажено и значајно деловање САНУ у овом делу наше земље.

Због развоја ситуације са пандемијом ковид-19, у условима донетих мера за спречавање ширења ове пошасте, поготову у погледу јавног окупљања ограниченог броја лица, већи део планираних, припремљених и најављених активности Огранка изнуђено је одложен или отказан. Ова ситуације се, међутим, није одразила на реализацију научноистраживачких пројеката (са изузетком теренских истраживања) и припремање публикација, на којима се континуирано радило, упркос тешкоћама изазваним смрћу двојице руководиоца и болешћу појединих чланова и сарадника Огранка.

Број активности Огранка континуирано је растао од оснивања, достижући укупан број од 315, кроз реализацију научноистраживачких пројеката, састанака координатора пројекта са пројектним тимовима и организацију научних скупова, концерата, изложби и етномузиколошких радионица. Током 2021. године, у Огранку се радило на 26 научноистраживачких пројеката (математика – 2, физика – 1, хемија – 2, техничке науке – 3, медицина – 6, језик и књижевност – 5, друштвене науке – 4 и историјске науке – 3), одржана су 4 састанка координатора пројеката са пројектним тимовима, а осам пута су јавно представљени резултати рада на пројектима. Поред тога, организовано је 10 научних скупова, од тога 8 међународних (самостално или у саорганизацији са другим научним институцијама, стручним удружењима и установама културе, и то 6 у форми онлајн, односно видео-конференције); 8 презентација резултата пројеката, 3 промоције и једна свечана академија. У истом периоду, издато је осам публикација, док су три публикације у припреми за штампу, а одржани су још и један концерт, три изложбе и једна етномузиколошка радионица.

Промоција јавног деловања и мисије САНУ остварује се присуством Огранка у традиционалним медијима, на редовно ажурираној веб-страници и новоотвореној фејсбук-страници (октобра 2020. године). Поред тога, руководство Огранка одржава интензивне контакте са другим субјектима научноистраживачког рада, као и са органима локалне самоуправе региона који гравитирају Огранку. Својим укупним деловањем, Огранак је постао незаобилазни чинилац и покретач научног и уметничког рада у овом делу наше земље, што се може закључити на основу бројних појединачних и институционалних, непосредних и медијски посредованих оцена. Стога су чланови и сарадници Огранка уверени да ће Огранак у свом даљем раду, окупљањем најискуснијих и најталентованијих научних и уметничких стваралаца, сопственим кадровским ширењем и јачањем, побољшавањем просторних и осталих услова за рад, оправдати поверење које му је оснивањем указано, и играти кључну улогу у еманципацији и развоју југоисточне Србије, а тиме и читаве Републике Србије.

На минулим изборима за редовне и дописне чланове САНУ, Огранак је имао половичан успех. Док је дописни члан САНУ Владимир Ракочевић очекивано изабран за редовног члана, ниједан од предложених кандидата Огранка за дописне чланове САНУ, нажалост, није изабран, што доводи Огранак у ситуацију борбе за опстанак. Чланови Огранка настојаће свим својим моћима да се овај неочекивани изборни неуспех не одрази на унутрашње функционисање Огранка и његов јавни рад и деловање.

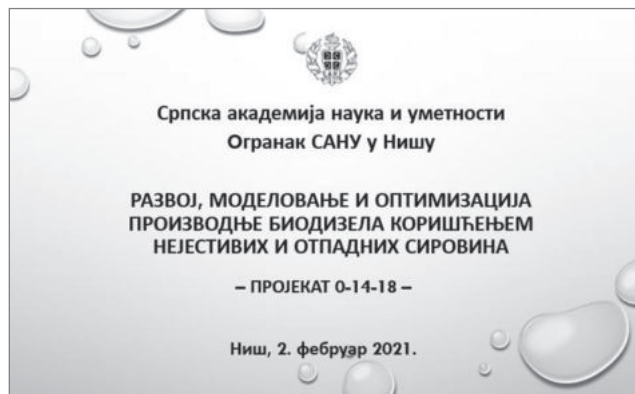
25. јануар 2021. године, Алексинац – Протина беседа, вече у част протe Стеве Димитријевића. Организатори: Центар за културу и уметност Алексинац, Огранак САНУ у Нишу, Техничка школа „Прота Стеван Димитријевић” Алексинац.

29. јануар 2021. године, Лесковац, Технолошки факултет Универзитета у Нишу – Састанак тима пројекта О-14-18 *Развој, моделовање и оптимизација производње биодизела коришћењем нејестивих и отпадних сировина*. Координатор: дописни члан САНУ Влада Вељковић, руководилац: проф. др Оливера Стаменковић.

29. јануар 2021. године, Електронски факултет у Нишу – Поводом обележавања 60 година рада Електронског факултета Универзитета у Нишу, Огранку САНУ у Нишу додељена је Плакета Електронског факултета, за изванредан допринос раду и развоју Факултета и продубљивању сарадње ове две установе, за шта је највећу заслугу имао преминули академик Нинослав Стојадиновић, председник Огранка САНУ у Нишу, дугогодишњи професор и декан овог факултета.

2. фебруар 2021. године – Виртуална презентација резултата пројекта О-14-18 *Развој, моделовање и оптимизација производње биодизела коришћењем нејестивих и отпадних сировина*. Координатор: дописни члан САНУ Влада Вељковић, руководилац: проф. др Оливера Стаменковић.

9. фебруар 2021. године – На предкандидационом Скупу свих чланова Огранка САНУ у Нишу започета је процедура евидентирања кандидата за чланове САНУ.

9. фебруар 2021. године – На кандидационом Скупу свих чланова Огранка САНУ у Нишу једногласно су евидентирани кандидати: за председника Огранка САНУ у Нишу академик Милорад Митковић, за потпредседника академик Јован Хаџи-Ђокић, за секретара дописни члан САНУ Владимир Ракочевић. Кандидациони скуп сазван је изнова, због смрти председника Огранка, академика Нинослава Стојадиновића, 25. децембра 2020. године.

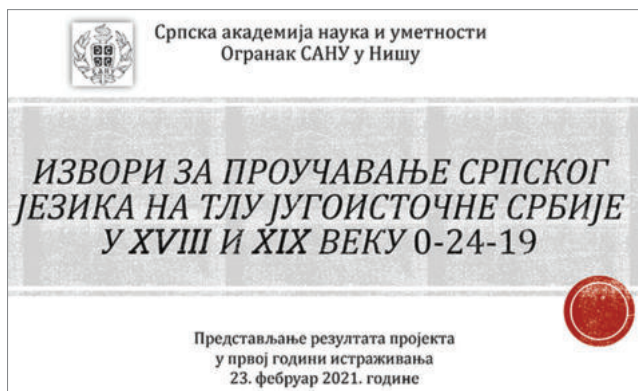

9. фебруар 2021. године – Виртуална презентација резултата пројекта О-20-18 *Теренска истраживања усмене традиције југоисточне Србије*. Координатор: академик Нада Милошевић-Ђорђевић, руководилац: проф. др Данијела Поповић Николић.

2. март 2021. године – Виртуална презентација резултата пројекта О-08-17 *Лексиколошка истраживања југоисточне Србије*. Координатор: академик Александар Лома, руководилац: проф. др Недељко Богдановић.

23. фебруар 2021. године – Виртуална презентација резултата пројекта О-24-19 *Извори за проучавање српског језика на тлу југоисточне Србије у XVIII и XIX веку*. Координатор: академик Јасмина Грковић-Мејдор, руководилац: проф. др Ирена Цветковић Теофиловић.

9. март 2021. године – Виртуална презентација резултата пројекта О-23-19 *Операторске матрице, нумерички ранг и примене*. Координатор: дописни члан САНУ Владимир Ракочевић, руководилац: проф. др Драгана Цветковић Илић.

25. фебруар 2021. године – Виртуални међународни симпозијум *Нове минимално инвазивне терапије за БПХ/ЛУТС*. Модератор: проф. др Драгослав Башић. Организатори: Уролошка секција СЛД, Огранак САНУ у Нишу, Балканска уролошка асоцијација.

14. март 2021. године, Прокупље, Народни музеј Топлице – Изложба *Душан З. Милачић: романиста, књижевник, преводилац (1892-1979)*. Координатор пројекта: Драган Огњановић. Аутор изложбе: Јован Младеновић. Организатори: Народна библиотека „Раде Драинац” Прокупље, Огранак САНУ у Нишу.

**ПРОЈЕКТ О-04-17:
ЕТИОПАТОГЕНЕТСКА ИСТРАЖИВАЊА
ЕНДЕМСКЕ НЕФРОПАТИЈЕ И ТУМОРА
УРОТЕЛИЈУМА У СЛИВУ ЈУЖНЕ МОРАВЕ**

КООРДИНАТОР ПРОЈЕКТА:
Академик Јован Хаџи-Ђокић

РУКОВОДИЛАЦ ПРОЈЕКТА:
Проф. др Раде Чукурановић
Универзитет у Нишу, Медицински факултет у Нишу

9. април 2021. године – Виртуална презентација резултата пројекта О-04-17 *Етиопатогенетска истраживања ендемске нефропатије и тумора уротелијума у сливу Јужне Мораве*. Координатор: академик Јован Хаџи-Ђокић, руководиоца: проф. др Раде Чукурановић.

24. април 2021. године – Комисије која ће руководити радом Огранка САНУ у Нишу до избора новог Извршног одбора Огранка САНУ у Нишу донела је Одлуку да Огранак за избор редовних и дописних чланова САНУ предложи следеће кандидате: за редовног члана САНУ – дописни члан САНУ Владимир Ракочевећ; за дописне чланове САНУ: проф. др Гордана Коџић, за Одељење медицинских наука САНУ, проф. др Петар Митковић, за Одељење уметности САНУ, проф. др Драган Ђорђевић, за Одељење за математику, физику и гео-науке САНУ, проф. др Војислав Митић, за Одељење техничких наука САНУ, проф. др Драган Жунић, за Одељење друштвених наука САНУ, проф. др Гордана Стојановић, за Одељење хемијских и биолошких наука САНУ, проф. др Горан Максимовић, за Одељење језика и књижевности САНУ, проф. др Драгослав Башић, за Одељење медицинских наука САНУ.

23. април 2021. године, Београд – Због чињенице да је смрћу академика Нинослава Стојадиновића и академика Милорада Митковића Огранак САНУ у Нишу остао и без председника и без потпредседника, академик Владимир Костић, председник САНУ, донео је Одлуку о образовању Комисије која ће руководити радом Огранка САНУ у Нишу до избора новог Извршног одбора Огранка САНУ (а најкасније до 31. децембра 2021. године). Састав Комисије: академик Владимир Костић, председник Комисије, академик Градимир В. Миловановић, академик Јован Хаџи-Ђокић, дописни члан САНУ Владимир Ракочевећ, дописни члан САНУ Влада Вељковић, дописни члан САНУ Љубинко Раденковић. Мандат комисије траје до 31. децембра 2021. године.

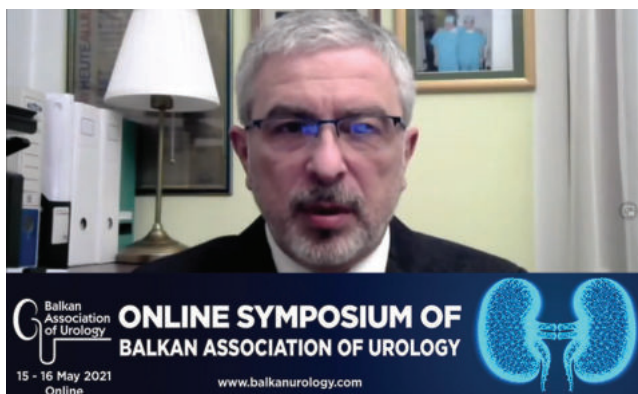

27. април 2021. године – Виртуална презентација резултата пројекта О-22-19 *Археологија Ниша, Понишавља и јужне Србије од праисторије до средњег века*. Координатор: дописни члан САНУ Вујадин Иванишевић, руководиоца: др Надежда Гавриловић Витас.

7. мај 2021. године – Виртуална презентација резултата пројекта О-13-18 *Антиоксидантна активност биљака, гљива, лишајева и комерцијалних производа*. Координатор: академик Слободан Милосављевић, руководилац: проф. др Гордана Стојановић.

15–16. мај 2021. године – *Online симпозијум Балканске уролошке асоцијације*. Организатори: Балканска уролошка асоцијација, Македонска уролошка асоцијација, Уролошка секција СЛД, Огранак САНУ у Нишу.

28–29. мај 2021. године, Алексинац, Дом културе – *Етно-културолошка радионица: радионица за традиционално певање 4*. Координатор: дописни члан САНУ Јелена Јовановић. Предавач: проф. др Сања Ранковић, Факултет музичке уметности у Београду. Организатори: Центар за културу и уметност Алексинац, Огранак САНУ у Нишу.

10. јун 2021. године – Тематска виртуална изложба радова студената Факултета уметности Универзитета у Нишу *Уметност и болест – уметност и здравље*. Организатори: Огранак САНУ у Нишу, Факултет уметности Универзитета у Нишу, Галерија Универзитета у Нишу. Координатори: проф. мр Перица Донков, проф. др Слободан Радојковић, проф. мр Катарина Ђорђевић.

16. јун 2021. године, Београд, Свечана сала САНУ – *Комеморативни скуп* посвећен успомени на преминулог редовног члана САНУ Нинослава Стојадиновића, председника Огранка САНУ у Нишу.

3. септембар 2021. године, Лесковац, Народно позориште – Академик Јован Хаџи-Ђокић и Огранак САНУ у Нишу добитници су Повеље за допринос раду и развоју Службе за урологију и Уролошке секције Српског лекарског друштва.

8. септембар 2021. године – Промотивни концерт дискографског издања *Инспирисани флаутом*. Извођачи: флаутисткиња Анђела Братић и пијаниста Драган Јовановић. Организатори: Факултет уметности Универзитета у Нишу, Огранак САНУ у Нишу. Концерт је организован уз подршку Фонда за културна давања СОКОЈ-а.

12–14. септембар 2021. године – 32. Међународна конференција о микроелектроници – МИЕЛ 2021. Организатори: Електронски факултет у Нишу, Интернационални институт инжењера електронике и електротехнике (IEEE) – Секција Србија и Црна Гора, ED/SSC Подружница, у сарадњи са Огранком САНУ у Нишу. Покровитељи: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Друштво за ЕТРАН.

16. септембар 2021. године – *Сачување се ове свете књиге*, изложба рукописне и старије штампане књиге Библиотеке „Свети Владика Николај”. Организатори: Центар за црквене студије Ниш, Огранак САНУ у Нишу, Универзитетска библиотека „Никола Тесла” Ниш.

30. септембар 2021. године, Алексинац – Промоција фототипског издања и превода на српски језик докторске дисертације Тихомира Р. Ђорђевића *Цигани у Србији: етнолошка истраживања* (Алексинац – Ниш: Центар за културу и уметност Алексинац, Огранак САНУ у Нишу, 2021). Са немачког превела Гордана Тимотијевић. Приредила Данијела Поповић Николић. Организатори: ЦКУ Алексинац, Огранак САНУ у Нишу.

8–9. октобар 2021. године – Девети национални научни скуп са међународним учешћем БАЛКАН АРТ ФОРУМ 2021 – *уметност и култура данас: хармонија и дисхармонија* – видео конференција. Организатори: Факултет уметности Универзитета у Нишу, Огранак САНУ у Нишу.

22–23. октобар 2021. године, Лесковац, Хотел „Бавка” – 14. симпозијум *Савремене технологије и привредни развој*. Организатори: Технолошки факултет у Лесковцу, Огранак САНУ у Нишу.

5. новембар 2021. године – Национални научни симпозијум са међународним учешћем *Традиционална естетска култура 14: чулност и култура*. Организатори: Факултет уметности Универзитета у Нишу, Огранак САНУ у Нишу.

18. новембар 2021. године – Научни скуп *Јавни говор Ниша у условима пандемије ковид-19*. Организатор: Огранак САНУ у Нишу.

12. новембар 2021. године, Београд, Свечана сала САНУ – *Комеморативни скуп* посвећен успомени на преминулог редовног члана САНУ Милорада Митковића, потпредседника Огранка САНУ у Нишу.

25. новембар 2021. године, Електронски факултет у Нишу – *14. Међународна конференција студентских пројеката IEEEESTEC*. Организатори: Студентски огранак IEEE SB Niš, EESTEC LC Niš, Електронски факултет Универзитета у Нишу, Огранак САНУ у Нишу.

12. новембар 2021. године – Научни скуп *Узроци мобилности људског/образовног капитала и последице по садашњи и будући развој југоисточне Србије*. Организатори: Огранак САНУ у Нишу, Филозофски факултет Универзитета у Нишу.

4. децембар 2021. године, Пирот, Уговорна окружна привредна комора Пирот – *V Међународна научна конференција Регионални развој и прекогранична сарадња*. Председник Научно-програмског одбора: дописни члан САНУ Влада Вељковић. Организатори: Огранак САНУ у Нишу, Град Пирот, Уговорна окружна привредна комора Пирот, Факултет за менаџмент Зајечар, Универзитет Метрополитан.

17. децембар 2021. године – Састанак тима пројекта О-25-20 *Говорни и стандардни језик јавне комуникације у Нишу*. Координатор: дописни члан САНУ Љубинко Раденковић, руководиоца: проф. др Марина Јањић.

17. децембар 2021. године – Састанак тима пројекта О-20-18 *Теренска истраживања усменог стваралаштва југоисточне Србије*. Координатор: дописни члан САНУ Љубинко Раденковић, руководиоца: проф. др Данијела Поповић Николић.

17. децембар 2021. године, Огранак САНУ у Нишу – Промоција фототипског издања и превода на српски језик докторске дисертације Тихомира Р. Ђорђевића *Цигани у Србији: етнологијска истраживања* (Алексинач – Ниш: Центар за културу и уметност Алексинач, Огранак САНУ у Нишу, 2021). Са немачког превела Гордана Тимотијевић. Приредила Данијела Поповић Николић. Организатори: Огранак САНУ у Нишу, ЦКУ Алексинач.

28. децембар 2021. године, Лесковац, Технолошки факултет Универзитета у Нишу – Састанак тима пројекта О-14-18 *Развој, моделовање и оптимизација производње биодизела коришћењем нејестивих и отпадних сировина*. Координатор: дописни члан САНУ Влада Вељковић, руководиоца: проф. др Оливера Стаменковић.

IN MEMORIAM

Академик Милорад Митковић
(1950–2021)

У среду, 7. априла 2021. године, у Клиничком центру у Нишу, од последица инфекције корона-вирусом ковид-19, у својој 71. години, преминуо је академик Милорад Митковић, потпредседник Огранка САНУ у Нишу.

Милорад Митковић рођен је 7. јуна 1950. у Лебану. На Медицинском факултету Универзитета у Београду дипломирао је 1975, а магистрирао 1984. Специјализацију из ортопедије похађао је у Универзитетском клиничком центру у Нишу од 1978. до 1982, а докторирао 1987. године на Медицинском факултету Универзитета у Нишу. Студијске боравке реализовао је у Београду, Лондону, Оксфорду, Кембриџу, Улму, Хановеру, Бриселу, Москви, Риги, Тибингену, Давосу.

Био је запослен на Медицинском факултету Универзитета у Нишу (од 2004. у звању редовног професора), а од 1994. до 2015. године био је директор Клинике за ортопедију и трауматологију КЦ Ниш.

За дописног члана САНУ изабран је 1. новембра 2012, а за редовног члана 8. новембра 2018. године. Од новембра 2016. године био је потпредседник Огранка САНУ у Нишу.

Најзначајније научноистраживачке и практичне резултате, који су имали међународни одјек и признања, Милорад Митковић остварио је у области ортопедске хирургије и трауматологије, биомеханике, експерименталне хирургије, посебно у лечењу прелома костију, у корекцији различитих врста деформитета, у продужењу екстремитета применом „Митковићевог спољног фиксатора” и комбинацијом спољне и унутрашње фиксације, у артроскопској хирургији колена, у уградњи вештачких кукова.

Реализовао 12 научних пројеката (од тога два у Швајцарској), у оквиру којих је патентирао

44 проналаска под својим именом (у земљи и иностранству). Објавио је преко 400 научних радова и 6 књига.

Конструктор је система за спољну фиксацију костију који носи његово име („Фиксатор по Митковићу”), а који је, после испитивања у Југославији, Србији, Немачкој, Швајцарској, примењен на преко 25.000 пацијената у Србији и иностранству, укључујући и збрињавање раненика у току сукоба на простору бивше Југославије.

Академик Митковић основао је школу спољне и унутрашње фиксације костију у Нишу, у којој се данас едукују бројни ортопедски хирурзи из земље и иностранства. Оснивач је и шеф једне ортопедске клинике у Кувајту.

Академик Митковић био је члан следећих научних и стручних друштава: Српска трауматолошка асоцијација, председник; Академија медицинских наука СЛД; Удружење за изучавање спољне и унутрашње фиксације костију, председник; Међународно удружење ортопедских хирурга и трауматолога; Европска федерација националних асоцијација ортопеда и трауматолога; Европска асоцијација за трауматологију и ургентну хирургију; Америчка академија за ортопедску хирургију; Међународно удружење за продужење и реконструкцију екстремитета.

Академик Митковић добитник је и носилац многих високих међународних и домаћих награда и признања.

На кандидационом Скупу свих чланова Огранка САНУ у Нишу, одржаном 9. фебруара 2021. године, академик Митковић једногласно је предложен за председника Огранка САНУ у Нишу. Нажалост, Изборни скуп, заказан за 30. март 2021. године, одложен је управо због болести и хоспитализације академика Митковића.

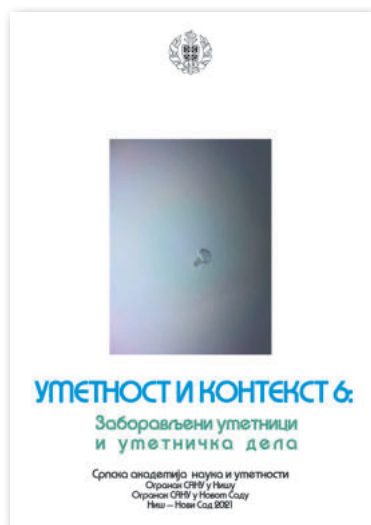

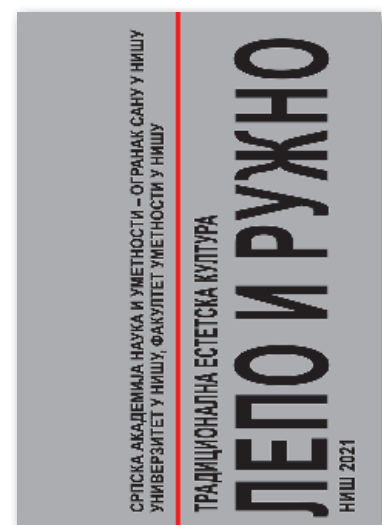
ИЗДАЊА Српске академије наука и уметности Огранка САНУ у Нишу

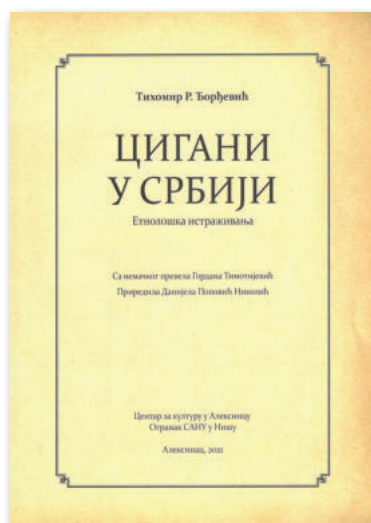
ХРОНИКА Огранка САНУ у Нишу Број 4 • Мај 2021.

Уметност и контекст 6: ЗАБОРАВЉЕНИ УМЕТНИЦИ И УМЕТНИЧКА ДЕЛА Зборник радова са међународног научног симпозијума Ниш – Нови Сад, 2021.

Традиционална естетска култура ЛЕПО И РУЖНО Зборник радова са научног симпозијума Ниш, 2021.

ЦИГАНИ У СРБИЈИ Етнoлoшкa истраживања Алексинац, 2021.

ПРИМЕНА ЈОНСКИХ ТЕЧНОСТИ И ЕУТЕКТИЧКИХ РАСТВОРАЧА У ПРОИЗВОДЊИ БИОДИЗЕЛА Лесковац, 2021.

Хроника Огранка САНУ у Нишу

ISSN 2620-0198

Приредили:

дописни члан САНУ Влада Вељковић
проф. др Драган Жунић
Драган Н. Стојадиновић

Фотографије:

Мирослав Лавренчић
Архива Огранка САНУ у Нишу

За издавача:

дописни члан САНУ Влада Вељковић

Техничка припрема:

Миле Ж. Ранђеловић

Технички секретар:

Анђелка Милинчић

Тираж:

200 примерака

Штампа:

Unigraf-X-Copy, Ниш

Ауторска права:

Српска академија наука и уметности, Београд

Огранак САНУ у Нишу

18000 Ниш, Универзитетски трг 2

Тел. 018/257-997

E-mail: sanuni@ni.ac.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

061.12(497.11)(060.5)

ХРОНИКА Огранка САНУ у Нишу / за издавача Влада Вељковић. - 2018, бр. 1 (јан)- . - Ниш : Српска академија наука и уметности, Огранак у Нишу, 2018- (Ниш : Unigraf-X-Copy). - 30 cm

Доступно и на: <https://www.ogranaknis.sanu.ac.rs/izdavastvo/>. - Годишње.
ISSN 2620-0198 = Хроника Огранка САНУ у Нишу
COBISS.SR-ID 263049228